

JÖESTÉT!

Szerkesztőség és kiadó:
Hivatal: Calea Regulei Fer-
dinand 64-66. Telefon: 61.

**MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP**

CLUJ, 1936. V. ÉVFOLYAM.
JULIUS 24.
169. SZÁM.

Péntek

Ugorkaszegzonról

aztán igazán ne essék szó az idén. Nem: egyáltalán semmi szükség nincs arra, hogy az újságíró neklódítsa fantáziáját és vadkacsákat eregessen. Van esemény, sajnos, van tulságosan is bőven. Átmeneti korszak gyermekei vagyunk: körülöttünk rendre-rendre minden megváltozik. Régi hitek, eszmények, ideálok fakulóban vannak, ám az új bizonyosságok még nem alakulhattak ki olyan szilárd formában, hogy felválthatnák a régié helyét. A társadalom lelkiiségének ez a kettőssége leginkább az oka mindannak, ami ma a világ különböző részein megzavarja az egyensúlyt. A sok tekintetben előregedett eszményekben már nincs annyi erő, hogy maradéktalanul kielégíthessék széles rétegek igényeit. Az új ideológiák pedig még távolról sem tiporták ki gyermekeipőiket és átütő és ható erejük nem érte el azt a fokot, amely a lelkek meghódításához mulhatatlanul szükséges volna.

Ezért van minden. A régi és az új eszmények birkóznak egymással. És ennek a kinkeserves harcának a most élő nemzedék a szenvedő alanya. A jószándéku ember újra, meg újra hiába tűnődik el a dolgok menetén: segíteni nem tud a bajokon s még csak önmagát sem tudja megnyugtatni. És mégis, mindennek ellenére foglalkoztat a kérdés bennük: Vajjon minden átmenet ilyen szörnyűséges hatású? A teremtés koronája miért nem tudja az esztét úgy használni, hogy kikerülhesse a tengernyi életet és anyagi javakat elpusztító borzalmakat? Igazán nincs kiút ebből a lelki labirintusból? A büszke észlelynek menthetetlenül az volna a sorsa, hogy bizonyos időközönként kikerülhetetlenül vissza kell zúllenie barlanglakó ősatyjának lelki állapotába?

Mintha Freud tételei nyernének igazolást a szomorú és tragikus tényekkel: tudatunk mélyén valóban vad ösztönök kavarognak. A kultúra csak vékony máz rajtuk, amelyet a legcsekélyebb vihar is szétrombolhat s akkor aztán felüti fejét a mindent elpusztítani akaró bestia!

Akármerre figyelünk: gyűlöletektől fulladt al égkör. Az ember, aki megnyergelte a magasán szárnyaló felhőket és le tud merülni a tenger zordon mélységeibe, aki a pillanatok ezredrésze alatt küldheti el hangját egyik világrészből a másikba s hallhatatlan műremekkel ajándékozta meg önmagát, most, — mintha alvilági démonok

szállották volna meg — rombol, pusztít. Évszázadok nemes alkotásait és nagyszerű értékeit semmisíti meg s szórja szét, mint vihar s pelyvát. Önkénytelenül is Vörös-

marthy megrázó szavaira kell gondolnunk: „Az emberfaj sárkányfog-vetemény, nincsen remény, nincsen remény!”... Megrendítő és lesújtó érzés... Az ese-

mények pedig mintha újra, meg újra igazolni lássanak a halhatatlan költő keserű megállapításait.

Szárazon, vizen és levegőben

egyaránt folyik már a harc egész Spanyolországban és a gyarmatokon

Nyolcvan százalék harcol husz százalékkal — írják az angol lapok, tehát a felkelés sikere aligha maradhat el — Óriási ellenmondások mutatkoznak a felkelők és a kormány jelentései között — Londonban megkezdődött az előzetes Locarno-értekezlet, de a megbeszélések egészen jelentéktelennek ítélik. Változások készülnek az angol kormány összetételében

(MADRID.) A spanyolországi forradalomról nemcsak a sevillai és madridi rádió-leadók hírei, de a Reuter, Havas, Stefani hírszolgálati irodák közlései, valamint magánértesülések is erősen ellentmondóak. Az ország egész területén áll a harc és már nemcsak a szárazföldön, de a levegőben és a tengeren is. A Reuter iroda szerint Franco tábornok, illetve Queiro de Lano tábornok csapatai lassu tervszerűséggel haladnak a főváros felé és az, hogy Quadalaria és Toledo körül tegnap heves harcok folytak, bizonyítja, hogy a felkelők egyre közelebb jutnak Madridhoz. Havas jelentés szerint a kormánycsapatok tegnap Toledo-ból kiverték a felkelőket, de mint a Stefani iroda jelenti, a siker csak átmeneti volt, mert ott újra Franco tábornok az ur. A londoni Star azt írja, hogy a felkelők előrehaladása azért oly lassu, mert a marokkói csapatok később érkeztek, de nincs kizárva, hogy 4-5 napon belül a főváros is az ellenforradalmárok kezére kerül. A Times úgy látja, hogy a forradalom egyre jobban a népmegmozdulás jellegét ölti magára. A német hírszolgálati iroda arról számol be, hogy Barcelona, Bilbao és Madrid kivételével az ország minden nagyobb helyisége a felkelők kezén van. A kormány kétségén kívül szorongatott helyzetbe került, mert — német jelentés szerint — még a fegyvereket is felfegyverezték és a kormányhű bányaőrseket is harcra vetették. A madridi rádió tegnap még azt közölte, hogy a kormány csapatai visszafoglalták Galizia és San-Sebastian városokat, míg a sevillai rádió ellentmondó híradásait a helyzet bizonytalanságára jellem-

zőnek mondja. De ezen nem is lehet csodálkozni, mert a fővonalaikon a táviróösszeköttetés mindeütt megszakadt.

De Lano felkelő tábornok szerint a madridi III. kormány is lemondott és az ügyek vezetését Azana elnökletével működő forradalmi tanács vette át. A francia sajtó szintén népi mozgalomnak nevezi a forradalmat, amelynek sikert jósol. Az Oeuvre szerint 80 százalék ostromol 20 százalékot, s így nem kétes, hogy győzni fognak. A világsajtó nem titkolja aggodalmát, hogy a felkelés olyan arányu, amint még Európában nem volt.

A kormánycsapatoknak most már a fenhatóságuk alatti területeken kell megküzdeniük a mind több helyen forrongó tömegekkel.

Legsúlyosabb a helyzet a tengeren, ahol a felkelők több hajóraj felett rendelkeznek, mint a kormány. Tegnap a felkelők Kadizt bombázták és három kormányhajót súlyosan megrongáltak. A Gibraltárban három kormányhű spanyol hadihajó üzemanyag hiánya miatt angol vizekre ment és ott kért üzemanyagot. Az angol hatóságok ezt megtagadták, a hadihajókat leszerelték, a lehorgonyzott és leszerelt hajókon a legénységet internálták és a forradalom befejezéséig az angolok gondoskodnak róluk.

Az új forradalmi bizottság Azana elnökletével korlátlan hatalmat kapott. Azana rendeletére Companyst, a katalán kormány elnökét Barcelonában elmozdították állásából, mert nem lépett fel elég szigorúsággal az ottani felkelőkkel szemben. Állítólag vészbiróság elé állítják. Barcelonában napirenden vannak a terrorcselekmények.

Companys menesztése után a katalán kormány a templomokat elkobozta és kórházakká alakította át. Az elkobzott templomok homlokzatára a kommunisták ezt írták: A Katalán köztársaság elkobozta a nép számára.

Az Intransigeant munkatársának a spanyol hadügyminiszter ki jelentette, hogy az országban a kormány ura a helyzetnek, néhány város ugyan a felkelők kezén van, de a kormánycsapatok ezeket rövidesen visszafoglalják. Az Intransigeant munkatársa ezt a hírt egyenesen Madridból közvetlenül adta le távbeszélőn lapjának és napok óta ez az első közvetlen telefonbeszélgetés Madrid és egy külföldi város között.

Madridban tegnap letartóztatták a Daily Telegraph munkatársát állítólag azért, mert papirjai nem voltak rendben. A Reuter iroda egyik munkatársa a spanyol-francia határon átjutva, az egyik spanyol fatuból küldi jelentéseit haza. Sevillát tegnap éjjel kormányhű repülők bombázták. Barcelonában nyolc olaszt letartóztattak és bántalmazták őket, de a római kormány közbe lépésére később szabadlábra helyezték őket. Kormányrendeletre a csapatok több helyen támadásba mentek át az ellenforradalmárokkal szemben, de nem sok eredménnyel.

UCCAI HARCOK MADRID-BAN

A Havas jelentése szerint tegnap éjjel tájban Madrid uccáin újból kiújultak a zavargások. Egy a főúton keresztülrobbogó gépkocsi gépfegyvertűz alá vette a járókelőket. Egy katonasoztag üldözőbe vette a gépkocsit, mire az valóságos golyózáport zúdított a katonákra, majd nyomtalanul eltűnt. A halottak

számát nem tudják. Valószínű, hogy a rejtélyes autó demonstrálni akart amiatt, mert előzőleg kivégezték a La Fontana madridi kaszárnyában történt felkelés vezetőit.

HAMIS HIREK TERJESZTÉSE
Ugyancsak a Havas jelenti, hogy Quero de Lano tábornok kijelentet-

te, hogy a madridi kormány hamis hírek terjesztésével igyekszik menteni a helyzetet a külföld számára. Ezzel szemben tény, hogy Spanyolország kétharmad része az ellenforradalom kezén van és napok kérdése, hogy a baloldal ellenállása teljesen megtöri-e.

Harminc ember tűzhalála

A francia-spanyol határon levő Figueras városból a Havas Iroda munkatársa borzalmas eseményről számol be, amely csak a felkelés javára hajtja a vizet. A figuerasi katolikus templomba 20 pap menekült a bolsevisták üldözése elől. Velük tartott tíz polgári egyén is. Nemsokára megjelentek a bolsevisták, akik sortűzvet adtak le a benttartózkodó papokra. A tíz felfegyverzett polgár erre viszonzta a tüzelést, mire a támadók rájuk zárták a templom ajtaját, a templomot felgyújtották és valamennyien ott lelték halálukat.

MOLA TÁBORNOK ELÉSETT

Perpignani jelentés szerint Mola tábornok, a felkelők egyik vezetője San-Sebastian körüli harcokban elesett. A kormány-repülők és vizi-repülőgépek tegnap La Linea helységet bombázták, míg a bányászok állítólag visszahódították Sant-Sebastiant. Marokkóból repülőgépek érkeztek a felkelők részére és most már gépfegyveres légi harc is folyik. A legutolsó órákban érkezett jelentések még mindig ellentmondó híreket közölnek.

KÉTSÉGES A SIKER LONDONBAN

(LONDON.) Megállapítható, hogy a jelentősebb lapok mind meglehetősen kétségesskedő hangon nyilatkoznak a Londonban ma megkezdődő előzetes locarnói értekezletről. Az Observer nyíltan megírja, hogy gyakorlati értéke a tekintélyi okokból összehívott megbeszéléseknek rendszeren nem sokott lenni. A Reuter hírszolgálati iroda feltűnést keltő híradást közöl az előzetes értekezlet összehívása körüli tárgyalásokról. Eszerint Franciaország július 18-án londoni nagykövete útján értesítette volna az angol külügyi hivatalt arról, hogy nem kívánja már a megbeszélések összehívását. E lépésre az olasz részről megnyilvánult franciaellenes hangulat készítette volna a külügyminisztériumot. Ezen azonban ekkor már ragaszkodott a tanácskozások megtartásához. Így határozták el azután azt, hogy a megbeszélések programja a lehető leglényegtebb lesz. A Reuter iroda szerint ezt nagyon jó sakkhúzás volt Anglia részéről, mert egyrészt azt a látszatot keltette, hogy Franciaországnak engedve egyezett bele az értekezlet megtartásába, másrészt azonban nyitva hagyta az utat Németország és Olaszország felé azáltal, hogy az értekezletet egyszerű és szinte lényegtelen megbeszélés színvonalára süllyesztette.

MEGKEZDŐDÖTT A KONFERENCIA

Az értekezlet amelyre Blum francia miniszterelnök és Delbos külügyminiszter tegnap délután repülőgépen Londonba utaztak

ma délelőtt fél tízkor már össze is ült és remélik, hogy a megbeszélés olyan rövid lesz, hogy Blum még ma visszarepülhet Párisba és jelen lehet az ott ma este összeülő danzigi értekezleten, amelyet tídvalevően Anglia és Franciaország kiküldöttei tartanak.

Feltűnést keltő hírt közöl tegnap esti számában az Evening News, amely szerint a legközelebbi napokban Ramsay Macdonald lemond a koronatanács elnöki állásáról, Sir John Simon pedig távozik a kabinetből, sőt az sem valószínűtlen, hogy Baldwin is lemondana. A hírt, a Reuter szerint, csak fentartással lehet fogadni, mert a Baldwin kormány helyzete erősebb, mint valaha és valószínűtlen, hogy a Népszövetség szeptemberi ülészáráig, me-

Német-angol ellentétek

(BERLIN.) A Berliner Tageblatt hosszasan foglalkozik Baldwin cardiffi beszédével, ahol a következőket mondotta: Bevallom, nehéz az angol népet megismerni, illetve kiismerni, de mégis olyan nemzet vagyunk, amely a békét szereti és a béke útjait keresi. A lap idevonatkozóan megjegyzi, hogy a békeszeretet bizonyára meg van az angol népben, de nincs meg vezetőiben, mert az a szerep, amelyet a montreauxi értekezleten eljátszott és amit most Locarno körül játszik, ennek éppen ellenkezőjét példázza. Az Essener National Zeitung beavatott forrásból közli, hogy francia részről az a kívánság hangzott volna el, hogy a kiszélesítendő locarnói értekezletre hívják meg Lengyel és Orosz országot is. A terv nagyon is átlátszó — írja a lap — éket kell verni Németország és Lengyelország közé még nem ismert kérdé-

lyet angol részről Baldwinak kötelessége lefolytatni — távoznék a helyéről.

Az alsóház délutáni ülésén a spanyolországi eseményekkel is foglalkoztak. Cramborna lord a hozzáintézett kérdésekre a következőket felelte: A spanyolországi helyzetről ezidő szerint tiszta képet nyerni lehetetlen. Gondoskodás történt azonban olyan irányban, hogy az angol alattvalók legyen és életbiztonságát megóvják és hogy az angol ügyvivők a hozzájuk forduló más idegen állampolgárokat is oltalmukba vegyék. A tengerügyi hivatal intézkedett a gibraltári angol vízterületek kellő megerősítéséről is, attól pedig, hogy egy esetleges tengeri ütközet színhelye angol terület legyen, nem kell tartani.

sek felvetésével és segítséget keresni a szovjetben a német kívánságok ellensúlyozására. Ez ellen azonban Németország tiltakozni fog és ha tiltakozása nem használ, a maga részéről nem kíván többé a kérdéssel foglalkozni.

ALAP A TOVÁBBI TÁRGYALÁSHOZ

(PÁRIS.) A sajtó a locarnói megbeszélések és a spanyolországi események hatása alatt áll. A *Matin* szerint a rövid értekezlet feltétlenül alkalmat ad Angliának Franciaországnak és Belgiumnak, hogy nézeteiket összeegyeztethessék és olyan alapot találjanak, amely mellett Olaszországot és Németországot is meghívhatják a további tanácskozásokra. A *Paris Soir* úgy látja, hogy Itáliának és a harmadik birodalomnak nem lehet oka az elkedvetlenedésre, mert a mai tárgyalás folyamán kialakult

MEGKEZDŐDÖTT

750 pár parti cipő ballaflán olcsó eladására a

CSAK 14 NAPIG

"ULTIUR"
cipőgyár
ban, Cluj.
Reggie
Ferd.
29.

vélemények még a feltételes megállapodások kötelező jellegével sem bírnak. Az *Echo de Paris* így ír: a német sajtó a birodalom vezérének Hitler kancellárnak, békekészségét hangoztatja, de a béke szerinte csak az általa kijelölt formák között lehetséges. Minden más kísérlet haszontalan. Ezt azonban e merev megállapításban elfogadni nem lehet. Franciaország szintén békét óhajt és ha szabad egy oldalról megoldásokat ajánlani, akkor már a méltányossági szempontok is azt kívánják, hogy a másik részről is hallgassák meg a javaslatokat. A locarnói értekezlet, ha az őhatalom között megvalósítható lesz, minden esetben alkalmat fog adni a béke formáinak mindkét oldalról való megvilágítására és e feltétel elől Németországnak sem szabad kitérnie.

(ADOMÁNY. Özv. Molnár Józsefné szegény nyolc gyermekes asszony részére Csizmas Róbertné 10, özv. Kolozsiné pedig 40 lej adományt juttatott lapunkhoz, amit köszönettel nyugtázunk, jelezve, hogy a segélyre szoruló családhoz továbbítottuk az összegeket.

MOZI

EDISON-MOZGÓ MŰSORA:

3 film, káprázatos rendezés. Magyar feliratokkal is. I. VÉGE A TÁNCNAK. Bűnügyi dráma. Nancy Carroll, George Murphy. II. DZSUNGEL RABJAI. Kalandor film. Mandette Colbert, Herbert Marshal. III. GALA ELŐADÁS. Vigjáték. Micky Maus. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdet 3, és 9.

OPERA-MOZGÓ MŰSORA:

Szerdán: OROSZORSZÁG DÉMONA. Fősz.: John Ethel, Lionel Barrymore. Magyar feliratok. Csütörtöktől: VIHAR A SÁRGA TENGEREN. Fősz.: Clark Gable, Jean Harlow, Wallace Beery. Magyar feliratok. Jön: MEGBESZÉLT RANDEVU. Premier. Georg Raft, Alice Faye.

ROYAL-MOZGÓ MŰSORA:

Premier! I. HALÓKOCSEK ELLENŐRE. Dekobra regénye után. Hangulatos, pikáns szalon vigjáték. Georg Alexander, Theo Lingens. II. OCHI CIORNIA. (Fekete szemek). Harry Baur, Simone Simon, Jean Pierre Aumont világsikerű filmje. Mindkét filmben magyar feliratok.

CAPITOL MOZGÓ MŰSORA

SOHSE FELEJTS! Benjamino Gigli és Magda Schneider felejthetetlen világlágere. Magyar feliratokkal.

DAVILLA SZINKRÖ-MOZGÓ

Mai kezdettel: A VOLGA HAJÓSA. Fősz.: Inkisinnoff és Pierre Blancher Magyar felirattal. Helyárak 12 és 19 lej.

MUNKAS-MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtöktől és pénteken 3, 6 és 9 órákor dupla műsor: I. A PRÁGAI DIÁK. Megható társadalmi dráma. Főszerepben: Adolf Wohlbrück és Dorothea Wieck. II. EGY ÉJSZAKA TITKAI. Izgalmas kalandor dráma. Főszerepben: Warner Oland, Roland Coloman és Loretta Young. A terem kellemesen hűvös. Este 9-től átalakítva nyári helyiség.

Meghalt Erdős Zsigmond a romániai Gyáriparosok Országos Szövetségének elnöke

(ORADEA.) Románia és Ardeal közgazdasági életének nagy gyászosa van. Szerdán délután két órákor meghalt hosszas szenvedés után Erdős Zsigmond, az oradeai Phöbus vasgyár igazgatója és az Ugir elnöke. Erdős pár héttel ezelőtt súlyosan megbetegedett, betegágya mellé dr. Engel hírneves budapesti orvosprofesszort hívták, aki megállapította, hogy a vasgyári igazgatónak a háborúban szerzett vesebaja ujtult ki. A leggondosabb orvosi beavatkozás sem tudta megmenteni Erdős Zsigmond életét. Huszonnégy órával később fellépett az urémia és ekkor a kezelőorvosai lemondottak az életéről. Erdős Zsigmond állapota napok óta olyan súlyos volt, hogy táplálékot nem is tudott magához venni. Ez a körülmény is siettetett a katasztrófa bekövetkezését.

Erdős Zsigmond mindössze 53 éves volt. A magyarországi Barcs-Bessenyőn született. Édesapja földbirtokos volt.

Közgazdasági életünkben egyéniségének csakhamar súlya lett és az ő vezetése alatt az oradeai vasöntödére Bucurestiben is hamarosan felfigyeltek s onnan számos megrendelést kapott. Erdős Zsigmond érdeme, hogy Oradeának ez a gyártelepe fellendülést tudott mutatni a dekonjunktúra ideje alatt is. Nagy szerepet játszott ezenfelül Ardeal pénzügyi életében is. Évekkel ezelőtt megvásárolta az Egyesült Bank és Takarékpénztár majoritását, később ezt a többséget Pincas nevű ismert pénzügyi kapacitásának engedte át. A munka embere volt, aki nem engedte, hogy munkásságában a betegség meggátolja.

Az ifjúságé a jövő

— mondják serkentve és buzdítva az öregek a fiataloknak. Vajjon, milyen jövő? — kérdezhetik joggal emezek. A munkanélküliség, a nyomor, a kilátástalanság és egy esetleges háború jelentik talán a jövőt? Nyugodtan lehet állítani, hogy ez a mondás ma már nem állja meg a helyét. Sajnos — és minden jel erre mutat — háborús-jövő vagyunk. Nagyon bizonytalan és kétségbeesett sors előtt állunk. Talán jobb is lett volna száz évvel előbb vagy később születni. A fiatalság, jövője iránti kétségbeesésében és bizonytalansága miatt belevetette tehát magát a politika szélsőséges hullámaiba. Leikük megmételtyeződött egy rakás „izmus”. Csúpan egyetlen „izmus”: a pacifizmus hiányzik szótárunkból. Ez nem érdekli őket. De nem is érdekelt. Hiszen nem is ismerik. De honnan is? ... Pedig apáink, akik résztvettek a nagy világháborúban és annak következményeiben, drámai szavakkal esetelték azokat a borzalmakat, amelyeket átéltek. És mégis ... Sötét, titokzatos démonok oly ügyesen fonják ördögi hálójukat, hogy — úgy látszik —, nem lehet védekezni ellenük.

Pedig mindent lehet, csak akarni kell. Legalább is kellene. De nem akarnak. A hatalomért való küzdelemben igazán nem válogatják az eszközöket. A Spanyolországban most dúló véres polgárháború sem válogatja eszközeit. Az uralmon levő kormány mindent elkövet, hogy hatalmát megtarthassa s még attól sem riadt vissza, hogy a városokat bombáztassa, de a hatalom utáni tülekedésben az ellenforradalmárok hasonlóképpen ágyúkkal lövik a városokat, amelyekben gyermekeik, asszonyaik és fajtestvéreik vannak s amelyek ezer és ezer áldozatot követelnek. A szó százszázalékos értelmében: bokáig gázolnak saját vérükben a spanyol polgárok. Ezelősen ellentétes dolog, hogy ugyanekkor a hatóságok rádiószózatban hívják fel a lakosságot arra, hogy bocsássák vérüket átomlesztés céljából a súlyosan sebesült és halálra váró testvéreik megmentésére. Hol itt a józan ész? S ki tudja, — amint a jelentések mondják, — hogy vajjon ez nem-e egy, még véresebb és borzalmasabb polgárháborúnak kezdetét jelenti?

Az ember azt hinné, hogy a fiatal nemzedék — okulva a véres multon — olyan egységbe forr össze, amely a békéért küzd, de nem bombavetőkké, ágyúkkal, mérgezőgázokkal és puskákkal, hanem a jószág, igazság és szeretet fegyverével. Persze ez lehetetlen és elképzelhetetlen. A szülők gyermekeikbe már csecsemő korukban beleoltják a hatalomrávágyást és gyűlöletet, baba és karika helyett ólomkatonákat, puskát, kardot és tankot kapnak játékszerűen. Leventék, ballilák, farkaskölykök és hasonló gyermek-hadalakulatok olyan természetesnek látszóan és mélyen rögzítik meg bennük a gyűlöletet, hogy azokat sem jószág, sem szeretet onnan kiirtani nem képes. Így jutnak el azután magától értetődően az anarchizmusig,

polgárháborúig és végül egy kegyetlen és borzalmas valaműig — a világháborúig.

És sajnos, az az egy-két fecske,

aki, vagy akik a tudomány, kultúra és szeretet fegyvereivel harcolnak az ifjúság szebb és boldogabb jövőjéért, nem csinálnak —

békét.

Pedig talán még nem lenne késő ...

(M. Gy.)

Kilenc és félmillió lej a vízüzem személyzeti kiadására

a mérnököknek több a fizetésük, mint a minisztereknek, a napszámosoknak kétszer annyi a bérük, mint egy rendőrkapitánynak

Erre legyen figyelemmel a városi tanács, ne a vízfogyasztás rendszerére — A mostaninál a Savu-féle bűnös rendszer is sokkal jobb volt

(CLUJ.) Hetek, talán hónapok óta tanulmányozza dr. Buzea városi tanácsos a vízüzem új rendszerét, amelyet a közigazgatási törvény újításai szerint meg kell alkotni. Nehány napon belül állítólag ez a rendkívül fontos kérdés az interimár-bizottság elé is kerül, ezért a „Jóestet” sorozatos cikkeiben mutatott rá, mi a javítani való és milyen legyen az új rendszer, amelyen a leendő szabályrendelet fel fog épülni.

Mindig hangoztattuk, hogy nem a vízszolgáltatási módszer a fontos. Mindegy hogy pauszál, vagy vízórás rendszer szerint fizetjük a vizet. Elfogadjuk a vízüzemnek azt az érvelését, hogy nekik egy bizonyos fix-összegre (mondjuk 20 millió lejre) szükségük van, mert egyébként a vízszolgáltatás gépezete megáll. Ha nekik tényleg 20 millió lejre van szükségük, ezt az összeget a város lakossága szívesen befizeti, mert fontosnak tartja, hogy az üzem fenakadás nélkül működjön. Hogyan fizessük be ezt a huszmillió lejt? Ezen le-

Ezt az állítást természetesen igazolnunk kell, ezért kétségbevonhatatlan adatok alapján ki fogjuk mutatni, milyen hallatlanul súlyos pazarlás történik a vízüzemnél elsősorban személyzeti téren.

Miután az 1935—36. évi mérleg adatait még nem dolgozták fel, jelen cikkünkben érveléseinket az 1934—35. évi költségvetésre alapozzuk. Mindenek előtt meg kell állapítanunk, hogy az ez évről kiadott hivatalos mérleg, — hogy erősebb kifejezést ne használjunk — nem őszinte. A mérleg ugyanis a személyzeti kiadásokat elburkolja és nyilvánvaló megtévesztési tendenciával a személyzeti kiadásokra csak 5, 501.201 lejt mutat ki, holott ebben az évben a személyzeti kiadások meghaladták a 9 és fél millió lejt. Pontosan részletezzük a személyzeti kiadásokat címek szerint.

Az igazgatóság, amelyet a komercIALIZÁSI törvény szerint alkottak, — 496,600 lejt emésztett fel. Elég nagy összeg, mégis azt

ha a szabályrendelet nem volna olyan komplikált és a vízüzem egyszerűbb rendszeren épülne fel.

A technikai személyzet 3,800.000 lejt emészt fel, amihez még hozzájárul 1,832.000 lejt kiadás a napszámosok javadalmazására. Ezek horribilis összegek. Olyan nagyok a fizetések, hogy szinte nem hisz az ember a szemének, amikor a fizetési lajstromot nézi. A munkavezetőknek átlagos havi fizetése 10,000 lejt. Az egyszerű szerelők átlagban 5—6000 lejt. De van olyan „napszámos”, akinek évi javadalmazása 75,655 lejt tett ki akinek tehát napszámos létére kétszer annyi fizetése, illetve bére van mint egy rendőrkapitánynak.

JOBB VOLT A TENGHERÉSZRENDSZER!

„Itt van a kutya elásva” — a vízüzem politikájával kapcsolatban. Ezek olyan tételek, amelyek méltán rendítik meg minden komoly érzésű emberben a bizalmat a vízüzemmél szemben. Önkéntelenül kibugyog a jámbor cluji polgár ajkán a panasz: de hiszen ennél jobb volt sokkal a régi rendszer, amikor Savu igazgató vezette az ügyeket, aki nem is volt mérnök, hanem csak tengerészhadnagy s aki súlyos vádakkal terheltén távozott a vízüzem éléről. Abban az időben — a vádak szerint — mindenki annyit vágott zsebre a vízüzemnél, amennyit akart, a primárok is innen fedezték kongresszusi kiküldetéseik költségeit, mégis kevesebb vízdíjat fizettünk és több, sokkal több vizet kaptunk. A mostani szobánként kimért 18 köbméter helyett, akkor 43 köbmétert fogyaszthattunk és ahol nem fogyasztottak vizet, ott olyan minimális volt a pauszösszeg, hogy ez ellen senki sem panaszkodhatott. Voltak közutak, nem voltak sokezer lejes terhelések tulajdonság és vízórászerelés minden s ha néha fennakadás is volt a vízszolgáltatásban, mégis éltünk, jó volt a víz és nem állott állandóan a hátunk megett a víz-zsándár, hogy lezárja a vezetéket, elvigye a butorainkat és elárvereztesse a házunkat.

Nagyot mondunk, amikor azt állítjuk, hogy az akkori rendszer jobb volt. Mert akkortájt az egész város élesen és elkeseredetten tiltakozott ellene. Mégis azt kell mondanunk, hogy a mostani semmivel sem jobb, sőt bizonyos vonatkozásokban sokkal rosszabb. Erre még rá fogunk mutatni.

SELECT MOZGÓ különleges premier!

NOCTURNO

AZ ELSODORT ASSZONY Egy anya megrázó tragédiája, írta és rendezte: **GUSTAV MACHATY** az „Erotikon” és „Extázis” feledhetetlen filmek alkotója. Főszerepekben: Hans Stüwe, Rln Byron és Donata Ray, zseniális gyermekek

het vitatkozni. Azoknak is igazuk van, akik a pauszalós rendszert tartják jobbnak és azoknak is, akik a vízórás rendszerért hadakoznak. Ha azonban azt tekintjük, hogy így is, úgy is 20 millió lejt kell a város lakosságának befizetnie, nem nagyon lényeges, milyen elosztással fogjuk ezt kiizadni. Ha az eddigi rendszer megváltozik lesznek olyanok, akik kevesebbet fognak fizetni, de ugyanannyival többet fognak fizetni mások. Kár tehát ezen vitatkozni és az időt tölteni. Mindössze ara kell törekedni, hogy az új rendszer jobban megközelítse az igazságot. Mert az teljesen ki van zárva, hogy olyan rendszert alkossanak, hogy azzal mindenki meg legyen elégedve.

PAZARLÁS

Nem az a fontos — ismételjük — milyen lesz az új rendszer, hanem hogy mennyit fizetünk. Innen kell kiindulnia a városi interimár-bizottságnak és meg kell állapítania azt a maximumot, amelyre a vízüzem kiadásait le lehet építeni. Ha a vízüzemnek 20 millióra van szüksége, ne csináljanak olyan szabályrendeletet, amelynek alapján 30 millió lejt fognak inkasszálni. Mert a mostani szabályrendelet olyan, hogy közel negyvenmilliót biztosít a bevételi oldalon, vagyis dupláját annak, ami ténylegesen kell.

kell mondanunk, hogy elenyésző azokhoz a tételekhez viszonyítva, melyek a személyzeti kiadásoknak a zömét alkotják. Különben is ezen az összegben 13 személy osztozott, így az úgynevezett „tantiem” a fejenkénti 3000 lejt havi jövedelmen nem ment túl.

AZ IGAZGATÓK FIZETÉSE

Az igazgatóknak (számszerint ketten) fizetése az 1934—35. évben 635,376 lejt tett ki. A vezérigazgató egyúttal igazgatósági tag is, neki tehát a fenti „tantiem” tételből is jutott valami. Összjövedelme több, mint 415 ezer lejt, tehát több, mint egy miniszternek. Szinte ugyanez mondható German szerződött (?) mérnökre is, akiknek éviösszjövedelme a vízüzemnél 307,343 lejt. Ehez járul a második fizetése, amit az egyetemen kap, mint konferenciár. De hát ne ki igazán nagy pártfogója van: apósa, dr. Vaida Vocevod, a volt miniszterelnök.

A hivatalnoki kar, beleszámítva a pénzbeszedőket is, összesen 2 millió 715,362 lejt kap. A fizetések persze rang szerint különbözőek. Átlagban 3000 lejt a tisztviselők fizetése. A főkönyvelőnek kb. 14,000, a könyvelőnek 6—8 ezer lejt a havi fizetésük. Ezen tétel alatt 52 tisztviselőnek a fizetése szerepel, olyan nagy tisztviselői státus, hogy abból akár három üzemet is el lehetne vezetni, hogy-

LISZT

ellenőrzőkönyv

Pékek, liszikereskedők és malmosoknak, amely 66 25-ig feltételek, beszerzési

BOROS

papírkoreskedésben.

HAJSZA

A BRAZILIAI
GYÉMÁNT-
MEZŐKÖN

Irtá: MÁCNÁSY TIVADAR

A „Jócsit” eredeti regénye.
(Utánnymás más.)

4.

— Gyere be egy pillanatra, — mondotta neki Francois és belépett a folyosóra. A nő aggodalmasan nézett végig a fordulóig, majd amennyire tudott, gyorsan utána ment és halkán huzta be maga után az ajtót.

— Mennyire haladtál? — kérdezte Francois, aki székében ült és nagyot ásított.

— Ugy ahogy, megmondottam neki a véleményemet, — felelte és vastag szivart vett elő az asztalon álló manila dobozból. Leharapta a végét rágyújtott. — Ülj le — szólt azután.

— Sietek vissza, Martin minden pillanatban jöhet.

— És aztán? Remélem nem féltekeny reád? — nevetett fel a férfi.

— Nem tudom.

— No hallod? Izléstelenség lenne.

— Valamikor nem így beszéltél.

— Régen volt, Alice, régen...

— Goromba vagy.

— No nem kell megsértődni mindjárt. Anyósom lesz, anyósom. Ebben a szóban minden benne van, még a tisztelet is, amivel leendő feleségemmel szemben tartozom. Erre gondolj mindig és az izletre, amit együtt kötöttünk. Igaz?

— Igaz.

— No látod. Ülj le!

Az asszony leült.

— Nem szeretem az álló embereket, mindig azt hiszem, kérni akarnak valamit — folytatta a férfi. — Tehát hallgass meg, drágám. Én megtettem a magamét. Figyelmeztettem férjedet bizonyos következményekre, amiknek vége nem kellemes. Kötélre gondoltam tudniillik.

— Kedves.

— És őszinte. Most rajtad a sor, hogy anyai kötelességed teljesítsd.

— És pedig?

— Megmagyarázod Mariettának hogy milyen előnyös lesz ránézve, ha az egyszerű Marietta Duval nevet Francois Barrée-nére cseréli fel. Gazdag vagyok, birtokos, faziendero, ahogy itt mondják. Ugy érzem, mintha husz éves volnék, tehát hiba nincs a vagyon és személy körül.

— Mindent elkövetek.

— Remélem is. Én sem leszek hálátlan. A csekklapot kitöltöttem, Rio de Janeiro legnagyobb bankjára szől.

— Biztos?

— A bank?

— Igen, — mondotta az asszony.

— Mert Falcone ellen újra lázadás van? — kérdezte Francois. (Folytatjuk.)

Sport

Megállapították a berlini olimpiai
játékok megnyitásának ünnepi
műsorát

(BERLIN.) A berlini olimpiai játékok rendező-bizottsága Lewald dr. elnöklelte alatt ülést tartott, amelyen Diem dr. beszámolt arról, hogy az egyes nemzetek a hivatalosan kiírt nevezési zárlatot betartották. Julius 24-én az olimpiai kerékpárpályát már átadják a használatnak. A megnyitó- és záróünnepély műsorát teljesen kidolgozták. Hetezer német ifju és leány, számos külföldi ifjusági csapat az olimpiai játékok alatt sátorban fog tanyázni. A 21 nemzetközi kongresszus legtöbbjét a Német Sport Házában tartják.

A MEGNYITÓ ÜNNEP

Feuchtinger őrnagy részletesen ismertette az augusztus elseji megnyitó ünnepség műsorát. Reggel 8 órakor a berlini háziébredő hangzik el, 10 órakor a berlini dómban és a Hedwig-templomban ünnepélyes istentisztelet lesz a nemzetközi olimpiai bizottság tagjainak és a meghívott előkelőségek részvételével. Az istentisztelet után a vendégek a „Hársak alatti” elcsélt hősök emlékének gyülekeznek, ahol rövid ünnepség lesz, s Schaumburg tábornok, Berlin katonai parancsnoka előtt elvonulnak a kirendelt katonai osztagok. Innen a meghívottak a régi múzeumba mennek, ahol Göring tábornok, porosz miniszterelnök fogadja őket. Közben 250.000 Hitler-ifju és leány a Lustgartenben gyülekezik s az ifjak ünnepségét a vendégek a régi múzeum lépcsőiről tekintik meg. 12 óra 50 perckor érkezik a „Hársak alatti” az olimpiai fáklyás staféta utolsó tagja s az olimpiai tűz ettől kezdve késő délutánig az arra a célra felállított oltáron fog lobogni. 3 óra 10 perckor a tűzet az olimpiai stadionba viszik. 1 órakor a vendégek a birodalmi elnök palotájába mennek, ahol Hitler fogadja őket. 3 óra felé megkezdődik a vendégek felvonulása az olimpiai stadion felé.

A májusi réten már 1 órakor megkezdődik az aktív résztvevők gyülekezése, ahol frissítők és zene könnyítik meg a várakozás idejét. Az olimpiai harangtorony mellett katonai diszörtség foglalt helyet. Hitler Baillet Latour gróf, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság elnöke, s Lewald dr.-nak, a rendező-bizott

ság elnökének kíséretében elmegy a fel-sorakozott versenyzők sordala előtt a maratonkapu felé, harminc harsona hangja mellett s amikor Hitler bement a maratoni kapun, hatvan harsona vészti át az előbbi jelzést, a nézőtérén pedig a zenekar Wagner hódoló felvonulási indulóját játssza a kancellár érkezése alatt. Majd felhangzanak a német himnusz és a Horst Wessel-dal hangjai.

MEGSZÓLAL AZ OLIMPIAI
HARANG

Közben megszólal az olimpiai harang, lassan felhúzzák a résztvevő nemzetek lobogóit az árbócokra s megkezdődik a nemzetek versenyzőinek bevonulása. A felvonulást Görögország vezetői s Németország fejezi be. Körülbelül negyven percig tart a felvonulás. Utána a versenyzők a megállapított sorrendben felsorakoznak, akkor felolvassák Coubertin bárónak, a modern olimpiai játékok megalapítójának üzenetét. Majd Lewald dr., a szervező-bizottság elnöke tart beszédet, melynek végén felkéri Hitler a játékok megnyitására. Hitler engedélyt ad az olimpiai játékok megkezdésére, a nagy zászlót felhúzzák a főárbócra, a harsonák újból zúgnak, sortűzek hangzanak, 30.000 galamb repül fel és viszi el a világ minden részébe a olimpiai játékok megnyitásának híreit.

Strauss Richard személyesen vezényli az általa írt olimpiai himnusz, utána a keleti kapun beérkezik a fáklyás staféta és az olimpiai tűzet a helyére viszik. Ekkor elől Spiridon Louis görög paraszt, az 1896. évi olimpiai játékok maratinfutó számának győztese a görög csapatból, kíséretében Kotzias, Athén polgármesterével. Átadják Hitlernek az Olympiáról hozott olajágat, az olimpiai győzelmek jelképét. Azután elől a német csapat egyik tagja, aki a szokásos formák között leteszi az olimpiai fogadalmat, közben a félkörbe gyűlt nemzetek zászlóit meghajtják. A zenekar Haendel „Hallelujah” című művét játssza, a zászlóvivők újból elfoglalják helyüket nemzeteik csoportjában, megkezdődik az elvonulás s ezzel a hivatalos megnyitó ünnepség véget ért.

Megjött a Bocskai

(CLUJ.) A román-magyar sportbéke a labdarugósportban sehogysémm akar megszilárdulni. Az OETR újból felmondta a békét az MLSZ-nek és további intézkedésig nem ad játékgengedélyt magyar csapatoknak. A debreceni Bocskai és a Ferencváros voltak az utolsók, melyek az OETR határozata előtt játékgengedélyt kaptak és így ma délután

ezévből valószínűleg utoljára lát magyar labdarugócsapatot városunk sportközönsége a Bocskai-Victoria mérkőzésen. A két kintülő csapat küzdelme, mely előreláthatólag a legszebb sportot fogja eredményezni, ma délután 7 óra 10 perckor kezdődik dr. Russu bíró vezetésével.

TICA ILIESCU BÍRÓ VEZETI A MASODIK U-ILSA MÉRKÖZÉST IS

(BUCURESTI.) A vasárnapi második — döntő — U-ILSA selejtezőmérkőzésre a központi bíró bizottság ismét Tica Iliescut, az ország egyik legkorrektebb bíróját küldte ki, akinek határ-bírái Bedeleanu Aiud és Baciu Ioan Câmpia Turzi lesznek, míg a szövetségi biztosi tisztet P. Costescu Bucaresti tölti be.

— Az Unirea sportegyesület felhívása. Dr. Chendi Károly rendőrkormányzó, az Unirea sportegyesület elnöke, felhívja a klub összes játékosait, hogy szombaton este 8 órakor a Weipert-vendéglőben tartandó gyűlésen pontosan és feltétlenül jelenjenek meg.

VAROSKOZI oldboy-mérkőzés lesz ma délután 5 órakor a sporttelepen a SCG A és a CAC csapatai között a kerületi bajnoksáért.

csapatot elűtötte a bajnokságtól, az Univeritatatea pedig a selejtezőkbe jutatta...

A MAGYAR VERSENYZŐK MA TESZIK LE AZ OLIMPIAI FOGADALMAT

(BUDAPEST.) A magyar olimpiai versenyzők olimpiai ruhájukban ma este testületesen felvonulnak a BEAC pályájára, ahol a 240 versenyző nevében Csik Ferenc leteszi az ünnepélyes fogadalmat. Kelemen Kornél dr. OTT elnök kezébe. A bucsuzató beszédet Hóman Bálint dr. kultuszminiszter fogja mondani.

A Gazeta Sport jelentése szerint az AMEFA—Universitatea és CAO csapatai jövő héten Brailában és Galatiban fognak játszani.

A Ferencváros és Admira csapatait véglegesen lekötötték. A Ferencváros augusztus 14, 15 és 17 napjain játszik a Venus—CFR kombinálttal, az Unirea Tricolorral és Ripensiával, míg az Admira augusztus 22, 23 és 25 napjain a Juventus, Venus és Ripensia csapataival méri össze erejét.

KEREKASZTAL-KONFERENCIA PREDEALON. Az A és B-ligák képviselői a Biroul Federal és a nemzeti liga intéző-bizottságának kiküldöttjeinek jelenlétében vasárnap a Carmen-villában értekezletet tartanak, melyen a jövő bajnoki szezonra való javaslatokat tárgyalják meg.

(BELGRÁD.) A Jugoszlavia csapata 5:1 (3:1) arányban legyőzte a bécsi Rapid együttesét.

A DAVIS CUP zónák közötti döntőjét Ausztrália végeredményben 4:1-re nyerte meg, mert Crawford az utolsó egyesben a sérült Cramm helyett kiálló Denkert 6:3, 6:1, 6:4 arányban verte.

SZOVJETOROSZORSZÁG A NEMZETKÖZI LABDARUGÓSZÖVETSÉGBEN. A csehszlovákiai lapok híradása szerint a FIFA augusztus 13—14-iki berlini kongresszusán Szovjetországot felveszik a nemzetközi szövetségbe, mely után a szovjet labdarugócsapatok akadály nélkül érintkezhetnek az európai nemzetek labdarugó körével.

TEKE-SPORT

LEIGAZOLÁSOK: Fülki József, Kiss Ferenc, Szász Iosif, Gyékel Albert, Nagy Károly, Schmaikal Géza, Kozma Károly Tárnavá Diciosanmartin, Blényesi Sándor, Moldvai Gheorghe Fraternitatea Turda részére.

PROGRAM: UAC—Fraternitatea Turda, vasárnap d. e. 9 órakor Gloria—Fraternitatea vasárnap d. u. 2 órakor a Moderna pályán. — A turdai TTT is vasárnap Clujon játszik a Gloriával, Fraternitatea-val és Sperantával. A cluji Prietenii Buni vasárnap Uioaran játszik propagandamérkőzést a Cercul Civil együttesével.

Rádió

JULIUS 24. PÉNTEK

BUCURESTI. 6.30: Ütemes torna, reggeli zene, szakelődás. 13: Könnyű lemezek. 13.40: Lemezek. 14.30: Dallemezek. 18.15: Kis rádió-zenekar. 20.20: Román művészek lemezei. 21.15: Operaház előadása, Donizetti: Don Pascuala opera közvetítése. 24: Cristea-zenekar, tánczene.

BUDAPEST I. 7.45: Torna, hanglemezek, éttrend. 11: Hírek, felolvasás. 13.05: Cigányzene, hírek. 14.30: Zugoraverseny. 15.40: Hírek. 17.15: Előadás. 17.45: Hírek, szalonzene. 18.40: Sportközlemények, előadás, hegedű. 20.30: Elbeszélés. 22.15: Előadás. 22.45: Hírek, hanglemezek. 24: Cigányzene. 1.05: Hírek.

BUDAPEST II. 19.50: Előadás. 20.30: Hanglemezek. 21.20: Hírek.

BÉCS. 8.25: Lemezek. 13: Könnyűzene. 17.05: Lemezek. 20.30: Rádiózenekar. 22: Hangverseny. 23.10: Operalemezek. 24.25: Eszperantó nyelvű előadás. 24.40: Zene.

BERLIN. 19: Szórakoztató zene. 20: Vidám jelenetek, dalokkal. 24: Rádiózenekar, lemezek.

VARSÓ. 13.05: Lemezek. 18: Ének. 18.30: Lemezek. 20: Szimfonikus zenekar. 22.30: Tambura zenekar. 24: Tánclemezek.

Igaztalan támadások a Sármas Turda földgázvezeték ügyében

Cáfol Motas mérnök, a Nemzeti Földgáztársaság vezérigazgatója

A Sármas-Turda között elhelyezett földgáz-vezetéknek a napokban megtörtént elárverezése körül nagy polémia indult meg a „Patria” és a „România Nouă” című lapokban. Ezek a lapok ugyanis az árverezés megtartásának jogtalanságát hangsúlyozták. E vitával kapcsolatban most a következők közlésére kéri fel Motas, a Sonametan vezérigazgatója:

A „Patria” című lapban, de különösen a „România Nouă” címűben riasztó cikkek jelentek meg a Sármas-Turda földgázvezeték „elidegenítéséről”. A „România Nouă” című lap pedig egyenesen Motas mérnök „ujabb csínyjéről” (?) beszél.

Azt írja, hogy a százmillió lej értékű vagyont, — ennyit és sem többet, sem kevesebbet, — amelynek egy vagy két év múlva az állam (?) tulajdonába kellene átmennie, az a veszély fenyegeti, hogy a „Sonametan” társaság kaparintja meg.

Elsősorban is a „Sonametan”-társaságnak maga a Román Állam a legnagyobb részvényese. Következésképpen, mindaz, amit ez a társaság vásárol, egyenesen állami tulajdonba kerül. Hogy lehet tehát szó „az én újabb csínyjéről”, amikor nem az én személyemben vagyok a vevő, hanem a „Sonametan”-társaság, olyan román részvénytársaság tehát, amelynek legnagyobb részvényese maga a Román Állam, vásárol meg egy földgázvezeték?

A „Patria” és a „România Nouă” mégis azt erősíti, hogy az államnak ingyen van joga megkapni ezt a vezetékét és már ezért is ellenzik a társaság felszámolását és a Sármas-Turda vezetéknek a július 11-ére kitűzött elárverezését, nehogy esetleg jogtalan személy vásárolhassa meg a vezetékét.

Annak igazolására, hogy ezek az állítások teljesen tévesek, idézem az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium ügyvéd-tanácsának az 1933. évi december 15-én 100. szám alatti jogi véleményét:

Miután a minisztérium irattárában nem találtak semmiféle olyan okiratot, amelynek alapján az államnak valamelyes joga is lehetne erre a vezetékre, az ügyvédek tanácsa — nem mellőzve el egyetlen lehetőség tanulmányozását

sem, — a következőket állapította meg:

„Tekintettel arra, hogy ez a tényállás következik, hogy megvitassuk az állam helyzetét, minden elképzelhető feltételezés mellett, amelyet az eredeti okiratok foglalnak magukban, vagy olyan módosító okiratok, amelynek a minisztérium birtokában vannak; tekintettel arra, hogy ilyen körülmények között lehetséges, hogy az államnak akár visszavásárlási joga, akár pedig a koncesszió lejártá után, vagy annak tartama alatt ingyenes megszerzési joga lehet a Sármas-Turda vezetékre; tekintettel arra, hogy minden ilyen feltételezés mellett is a Nemzeti Földgáztársaság alapszabályai 7. szakaszának 7. bekezdése alkalmazandó, amely a következő-

jából, — nincs semmi akadálya annak, hogy a „Sonametan”-társaság megszerezze a Sármas-Turda vezetékét.

A felsorolt indokok alapján az ügyvéd-tanácsnak az a véleménye, hogy az iparügyi minisztérium nem ellenezheti a „Sonametan”-társaság kérését, amelynek alapján birtokba akarja venni a Sármas-Turda vezetékét és ennek következményeként felszámolni a Sármas-Turda Földgáztársaságot.

P. P. Suciú sk., Eug. Canos sk., C. Bolintineanu sk., Emil Eustatiú sk., Zamfirescu sk., Stefanescu sk., a minisztérium ügyvédei.”

A fentiek után minden jóhiszemű ember előtt kitűnik az említett két lapban közölt rágalmak lehetetlensége.

A „Sonametan”-társaságnak nincs szüksége arra, hogy valamely „csíny” kövessen el, hogy a maga részére kaparintsa meg az állam valamely jogát, hanem az alapszabályaiban foglalt kötelezettségek szerint gyakorolja törvényes jogait.

Akik rágalmaznak, azoknak

OPERA MOZGO

Csütörtök, péntek, szombat, Vasárnap:

VIHAR A SÁRGA TENGHEREN

Főszerepben: CLARK GABLE, JEAN HARLOW és WALLACE BEERY. Magyar feliratok! Helyárak 10 és 20 lej. Előadások 3, 5, 7, 9 órakor.

képpen rendelkezik: „A társaság átveszi az állam összes jogait és kötelezettségeit a földgáz-szolgáltatást illetőleg”;

figyelembevéve, hogy az alapszabályok ezen szövege szerint az államnak a földgáz szolgáltatására vonatkozó összes jogai a „Sonametan” társaságra ruházódnak át és így — feltételezve is, — még, ha valamely eredeti okirat, vagy kiegészítő okmány alapján a Magyar Államnak, illetve a Román Államnak visszavásárlási, vagy birtokbavételi joga volna a vezetékre, mégis a Sonametan-társaságot illeti meg az a jog, hogy gyakorolja az állam összes jogait; tekintettel arra, bárhol is bíráljuk el a kérdést, akár a másolatban nálunk levő 2092-911. számú koncesszió alapján, vagy az állam bármely más joga szempont-

előbb teljes tárgyilagossággal kellene tanulmányozniok a kérdést, hogy elkerüljenek olyan állításokat, amelyek a legkisebb jóhiszeműségre azonnal összeomlanak.

C. I. MOTAS mérnök, a Nemzeti Földgáztársaság vezérigazgatója.

— Miskolc készül — a „Miskolci hét”-re. Augusztus 2-ika és 9-ike között megrendezik az ugynevezett „Miskolci hetet”, amelyre máris óriási arányú előkészületek történnek. Erre vonatkozólag 50 százalékos utazási jegyet biztosítanak a résztvevők számára s ezenkívül rendkívül olcsó vizumot, amelyet utólag is meg lehet szerezni 2 pengő 50 filléres illeték lefizetésével.

3 méter szövetet kaphat egy használt öltöny ellenében

a „Sistem American” szövet-áruházban, Strada Memorandului 24.

MIÉRT TARTJAK FEDETLENÜL AZ ELARUSÍTÁSRA KÉRŐ ÉLELMISZEREKET?

(CLUJ.) Több oldalról fordultak lapunkhoz azzal a kéréssel, hívjuk fel a városi orvosi hivatal figyelmét arra, hogy ebben a kánikulai hőségben az üzletekben, bodegákban, stb. az élelmiszerek, de különösen a kenyér és a fehér sütemény a legyek százainak vanpredájául kitéve. A sütemények, de sok helyen más egyéb élelmiszerek is teljesen letakaratlanul állanak, ami közegészségügyi szempontból föltette káros és ártalmas, de különösen most, amikor sok mindenféle járvány pusztít a városban. Eltekintve attól, hogy a közegészségügyi törvények elő is írják, hogy a közfogyasztásra szolgáló élelmiszereket le kell takarni és védeni kell a bogaraktól, legyektől és rovaroktól, már a jó ízlés is azt követeli, hogy az élelmiszereket letakarva tartassák.

A városi főorvosi hivatal egyetlen nyomatékosan figyelemre méltó rendeletére volna tehát sürgősen szükség, hogy ez a tarthatatlan állapot egy csapásra és mielőbb megszűnjék.

FELÜLVIZSGALJAK VÁROSUNKBAN A MÉRTÉKEKET ÉS SÜLYOKAT

(CLUJ.) A városi mérték- és súly-hitelesítő hivatal megkezdte a Clujon használatos mértékek és súlyok ellenőrzését. E hónap végéig az ugynevezett vándorkereskedők kötelesek mérőeszközeiket ellenőrzés céljából bemutatni, míg utánuk a többi kereskedőkre kerül sor. Azokat, akiknél az ellenőrzés során szabálytalanságokat tapasztalnak, szigorúan megbüntetik.

— BECSAPOTT A VILLÁM AZ EBÉDELŐK KÖZÉ. A tighinamegyei Ciadar községben a Stavioglu család nyolc tagja éppen ebédnél ült, mikor hirtelen vihar keletkezett, amelyet villámcsapások kísérték. A villám az ablakon át becsapott a lakásba és óriási riadalmat okozott a házbelielők között, de a rémületen kívül egyiknek sem történt bajuk. Most a környékbelielők égi jelet látnak a csodálatos villámcsapásban és sűrűn látogatják a házat, amelynek falai megropedeztek, mert a villám a falakat erősebben megrongálta.

AUTÓBUSZ MENETREND CLUJ—ORADEA—SALONTA—ARAD—TIMISOARA KÖZÖTT

Clujról indul:
Cluj—Timisoara reggel 6. d. u. 13 órakor.
Cluj—Oradea d. u. 17 órakor.
Clujra érkezik:
Timisoara—Cluj d. u. 15 és 19.30.
Oradea—Cluj d. e. 10.
Viteldij szimpla retour
Cluj—Timisoara 520 600
Cluj—Arad 260 502
Cluj—Oradea 171 282
Kényelmes új kocsik.
Felvilágosítás az autóbusszállomáson.
Tel.: 155.

A

legmodernebb
legizlésebb
legmegbízhatóbb
legolcsóbb

festő és
vegytisztítógyár

CZINK Cluj

Szavanként 1 Lei, vastagabb betűvel 2 Lei. Legkisebb hirdetés ára 10 Lei. Jelíges, vagy cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 Lei Hirdetéseket aznap megjelentetésre d. e. 11 óráig, csütörtöki számba szerdán, vasárnapiba szombaton d. e. 10 óráig lehet feladni.

APRÓHIRDETÉSEK

Csak portózoft jelíges leveleket fordulhatunk. — Didekleknek válaszhelyegek kérdésekre válaszolunk. — Hivatalos óra reggel 8 óráig este 7 óráig.

LEVELEZÉS

ARANYÉRT LEGTÖBBET FIZETEK ROSNER ORAS, ÉKSZERESZ CLUJ, REGELE FERDINAND 114. TAKARÉKOSÁGI KONYVECSKERE KISZOLGÁLOK (f 550)

ROKONOM részére keresztény kö-zépkori élettársat keresek némi hozománnyal. Kalandkeresők kíméljenek. „40—50” jelígre. (1905)

HOLGYEK FIGYELMEBE! Vas-, víz- és villany-ondolálás a legprecízebb és a legszolidabb árak mellett csak a „NIZ-ZA” fodrászatban készül. Regele Ferdinand 30. (1937)

URINÓ diszkrét barátságát keresem. 29 éves férfi. „40 évesig” jelígre. 1955

ADÁS-VÉTEL

ARANYÉRT LEGTÖBBET FIZET CASA OROLOGELOR PIATA MIHAI VITEAZUL 11. SZ. (f 263)

EGY teniszütő (rakett), kitűnő állapotban, nagyon olcsón eladó. Cim a kiadóban. (1972)

KÉSZPÉNZÉRT NEM!

Osakis heti 50 lei részletfizetésre árulunk férfi és női cipőket. Itten egyben értesítjük vevőinket, hogy 1936. augusztus hó 1-én cipő-készítési üzemtet állítunk fel a így saját műhelyünkben lesznek a cipők elkészítve, mely cipőkért ugy minőségéért, mint tartósságáért szavatolunk.

ARCO cipőkereskedelmi vállalat Cluj, Str. Dubălarilor 13.

DIÓFA hálók eladók. Márk asztalos, Fántanelei 30. (1691)

HASZNÁLT üzleti pultok olcsón eladók. Értekezni lehet Liceul Unitar portánál. Calea Marechal Foch No. 12. (1942)

ELADÓ sürgősen bekerített telek-hely. Vágóhid új telepen. Érdeklődni ugyanott Kozmánál. (1895)

FINOM FAGYLALT literenként 40 LEJÉRT HÁZHOZ SZÁLLITVA. Dragalina 88. (f 865)

KERESEK megvételre Sanitas szoba gőzfürdő készüléket. Ajánlatokat „Gőzfürdő” címre a kiadóba. (1848)

SPLENDIDNÉL Viteazul 4. udvarban harisnyák, bluzok, kombinék, ingek, zoknik gyári árban. (f 647)

MODERN gyermekkosci eladó. Str. Calvin 7. (1945)

KERESÜNK megvételre — vagonté-
telben garantált — száraz szilfadesz-
kát 200/500 m. hosszu és 25 mm.-től 60
mm.-ig terjed; vastagságban. Cim: Me-
ra garage Cluj, Str. Jasilor 8. (1947)

TOLGYFA ebédlo eladó. Traian 54. (1948)

EGY jólmenő kenyérsátor forgalmas helyen eladó. Mihai Viteazul. Pecsénye-sor. (1949)

VESZEK egy fekete fehérrel mintá-
zott nőstény galamb fiókát, tanárné
Baba Novac 15. szám uccafelől bejá-
rat. (1958)

SZÉP kis parcella termő gyümölcs-
fákkal állomáshoz közel Colonia Brea-
sa 5. legszebb helyen eladó. (1936)

KISEBB új lebontandó faépületek Co-
lonia Breasa 5. alatt eladók. (1935)

HASZNÁLT üzleti szekrényeket kere-
sak megvételre. Cimeket „Jóállapot-
ban” jelígre. (1934)

ELADÓ 4 darab parcella ház helynek
a nádasi szőlő oldalon verőfényes, ter-
mő gyümölcsfákkal egyenkint 600 m²
15—20.000 lejig, vagy egészben is ked-
vezményesebben, alkalmi vétel. Megte-
kinthetők megbízottnál Str. Maramure-
sului No. 137. (1636)

NÁDASFÜRDŐ mellett nagy telek
3-szor 2 szoba konyha, 16 állatra is-
tálló eladó. Értekezni Str. Memorandu-
lui 26., ajtó 1. (1951)

MODERN tele díőfej háló eladó. Pa-
ris 62. asztalosműhely. (1961)

ELADÓ új háromrészes szétszedhető
szekrények Motilor 58. 58. Asztalos-
műhely. (1954)

JÓKARBAN levő gyermekágy mat-
ráccal eladó. G. Poetas 25. (1958)

FÜSZERÜZLET berendezés teljes fel-
szereléssel eladó. Érdeklődni Colonia
cég. P. Mihai Viteazul 35. (1975)

ELADÓ jégsszékény 2 ajtós, jó álla-
potban 200 kgs. Decemal mérleg. Co-
loniale. Mihai Viteazul 35. (1974)

KERESEK megvételre jó állapotban
használt kombinált gabonatiztítót és
egy radiál szitát. Nagy Péter, Dej. (f 894)

HASZNÁLT kottákat és könyveket
vesz Király János könyvkereskedése.
Cluj. P. Unirii 15. (1962)

BEVEZETETT kenyérüzlet berende-
zéssel azonnal átadó. Reg. Ferdinand
65. Stampilien. (1968)

HAZHELYET vagy kisebb családi há-
zat vennék részletfizetésre. Ajánlatokat
csak ármegjelöléssel kiadóba „Műszaki
jelígre. (1970)

KÖLNIVIZET kisüveget kipróbálásra
minden vevő kaphat „Heinrich” reklám
üzletében. Memorandului 4. (f 895)

EGY üzleti portál vasrendőnyvel el-
adó. Cal. M. Foch 56. (P 926)

ALLAST KERES

HAZVEZETŐNÖI állást keres intel-
ligens 45 éves nő. Elsőrangú gazdasz-
szony, jól főz. Szántóné, Str. Kogălni-
ceanu 6., ajtó 2. (1894)

NEVELŐNŐ gyakorlattal állást keres
perfekt román, magyar, német nyelv-
tudással. „Szerény” jelígre. (1941)

25 ÉVES francia és románul beszélő
nő gyermekek mellé állást keres azon-
nalra. Esetleg francia órákat ad. Cime-
ket „Francia” jelígre. (f 892)

PAPLANT varrok háznál vagy itt-
hon jutányosan. Marosán Baba Novac
29. (1963)

SZOPTATÓ dadának ajánlkozik egész
sége intelligens nő gyermekével vagy
anélkül. Cim: Nagyné, Str. Cămpului
27. (1965)

ALLAST KAPHAT

SZERÉNYIGÉNYU szakácsnőt és
ügyes mindenest keresek. Luther büffé.
Memorandului 8. (P 910)

MINDENES szakácsnét keres két
tagból álló uri család. Csak elsőrendű,
megbízható, jó bizonyítvánnyal ren-
delkezők jelentkezzenek déli 2—4 között
Str. Samuil Micu 10., földszint. (P 914)

PERFEKT mindenkes szakácsnőt ke-
resek 2 tagu családhoz elsejére. Str.
Văii 5., földszint, a Munkás-mozi mel-
lett. (1906)

FESTÉSZETBEN jártas fiatalember
kerestetik. Cim a kiadóban. (1912)

KIFUTÓKAT 13—15 éveseket felve-
szünk százalékra. Memorandului 6. szu-
terén. (P 923)

KERESEK perfekt SZAKÁCSNŐT 2
személyhez családleány mellé jó fize-
téssel. Intercontinetala Cluj, Strada
Iuliu Maniu 2. (1944)

HOLGYFODRÁSZ víz- és villanyon-
doláló felvétetik Ambrusnál. Piata Gh.
Lucaci 4. (1946)

TANULÓ fizetéssel felvétetik. Mészá-
ros üvegkereskedés Marechal Foch 2. (1940)

PÉNZBESZEDŐ 10.000 lej készpénz
óvadékkal és kerékpárral, nő, család-
os ember, havi 2500 lej fix fizetéssel azon-
nalra felvétetik. Intreprindere Comer-
cială de ghete. Arco cipőkereskedelmi
vállalat Cluj, Str. Dubălarilor 13. (f 891)

SZABÁSHOZ értő férfi fehérnemű
varrónót felvesz Kalapkirály Piata Uni-
rii 24. (f 890)

KERESÜNK könyvelőt, aki perfekt
ismeri a szövetkezeti ügyeket. Bővebb
felvilágosítást a comp. „Solidaritatem”
helységében P. M. Viteazul 30. Ugyan-
ott lehet az ajánlatokat beadni aug.
14.-éig. (1950)

3000 lej garanciával pénztárnoknő ál-
lást kaphat. Cimeket „Jövő” jelígre
kiadóba. (1956)

KIFUTÓLÁNYT azonnalra felvesz Pa-
locsay virágüzlet. Regele Ferdinand 2. (1957)

EGY jó vegyesmunkást felvesz a Re-
cord szabóság. Maloasa 11. (1964)

ELSŐRANGU írógépmechanikusok
Bucurestibe felvétetnek. Közlebbit
Opera cukorkaüzletben. Reg. Maria 45. (P 928)

KÜLÖNFÉLEK

NYARALJON napi 50 lejért Szamos-
megyében. Csodás levegő, hullámos
strand. „Földbirtokosok” jelígre. (1971)

JUTÁNYOSAN készít műlábat
támfűzőt, műkezet, ludaltápbeteket, or-
vosi háskötőket, sérvkötőket orvosi ren-
deletre Zoványi Reg. Ferdinand 4. ud-
varban. (f 872)

100.000—150.000 lejtel társat keresek
üzemhez. Leveleket „Biztos” jelígre
kiadóba. (f 893)

ELVESZETT a sétatéren egy női
pénztárca Pálka Flori névre kiállított
iratokkal. Megtalálójára jutalmul a ben-
ne talált pénzt megtarthatja, az iratokat
küldje Oasanu 27 Pálka Flori címre. (1953)

LAKÁST KERES

5 SZOBÁS komfortos lakást keresek
lehetőleg azonnalra Moskovits igazgató,
Erdélyi Bank. (f 888)

BELVÁROSBAN teljes komforttal,
fürdőszobával különbejáratu butoro-
zott szobát keresek. Cimeket „Komfort”
jelígre. (1967)

2 SZOBÁS kertes lakást keresek.
Ajánlatokat kiadóba „Pontos fizető 11.”
jelígre. (1969)

KIADÓ LAKÁS

REG. FERD. 20 szám alatt első eme-
leten 2 szoba irodának vagy szalonnak
kiadó. Ért. I. G. Duca 6. trafikban. (f 884)

REG. FERD. 20 szám alatt egy szoba
konyha kiadó 1-re. Ért. I. G. Duca 6,
trafikban. (f 885)

Egy komplett garzon-
lakás és háromszobás
komfortos lakások
KIADÓK a

„GENERALA”

palotában, Str. Nicolae
Iorga 3. Felvilágosítá-
sokkal szolgál a 16-
úgyenőkség, P. Unirii 20

NYUGDIJAS tisztviselő belvárosban
csendes, tiszta lakásban teljes ellátást
kaphat mérsékelt árért. Cim a kiadó-
ban. (1896)

BELVÁROSBAN 2—3 személy teljes
ellátást kaphat nagyon olcsó árért. (Cim
a kiadóban. (1895)

KIADÓ egy szoba egy konyha és 1
szoba. Str. Avram Iancu 18. (P 917)

EGY szoba konyha speiz kiadó. Re-
gele Ferdinand 135. (1929)

KÉT SZOBA mosdóval, ujonnan ki-
festve, padolva, rendelőnek, irodának,
szalonnak kiadó. Memorandului 6 P 899

GARCON luxus lakás balkonos uc-
cai szoba előszoba csempézett fürdő-
szoba kiadó. Wilson 3. Dr. Farkas. 1761

KIADÓ egy 3 szoba, hall összkom-
fortos, valamint egy 2 szoba, hall ösz-
komfortos I. emeleti uccai lakás, új ház
ban, napos oldalon, Str. Gajdu 2, a Cal.
Reg. Ferdinandon levő neológ zsidó
templommal szemben. (1792)

KIADÓ napos oldalon két szoba par-
kétos konyhával, mellékhelyiségekkel
augusztus 1-re. Calea Reg. Ferdinan-
29. (1847)

EGY szoba, konyha, jutányos áron,
azonnal kiadó. Str. Fluturilor 14. 1866

KÉT parkettes szoba, egyik különbe-
járatu, konyha fürdőszobás földszintes
uccai lakás. Str. Macelarilor 8, aug. 1-
re olcsón kiadó. Értekezni házmeztárnál. (1887)

ÜTSZOBÁS, HÁROMSZOBÁS kom-
fortos lakás, kétszobás iroda kiadó. Do-
robantilor 5. (1448)

MÉSZARSZÉK, FÜSZERÜZLET lakás-
sal és egy szoba, konyha kiadó. Cim a
kiadóban. (1943)

KÉT SZOBA, KONYHA szeptember-
re kiadó. Fürdőkálya megvételre ke-
restetik. Str. Kogălniceanu 8. Házfel-
ügyelőnél. (1952)

TISZTVISELŐTELEPEN három szo-
ba komfortos lakás augusztus elsejére
kiadó. Str. Văcărescu 16. (1942)

SZOBA konyhás lakás kertes udvar-
ban kiadó. Reg. Ferd. 89. (1959)

EGY, vagy két izraelita urilány, vagy
fiatalember lakást kaphat, esetleg ellá-
tással. Sterné. Jorga 2., I. emelet. (1957)

P. MIHAI Viteazul közelében jöme-
neteli vendéglő pincével kiadó. Cim a
kiadóban. (1960)

KÜLÖNBEJÁRATU szépen butoro-
zott szoba fürdőszoba, esetleg konyha
használatra kiadó. Reg. Ferd. 121. 1966

MEMORANDULUI 9 alatt földszin-
tes vízkagylós üres szoba irodának,
műhelynek kiadó. (P 927)

A LEGSZEBB villanegyedbe 10 perc
a központtól 2 egy szobás fürdőszobás
garzon lakást havi 1000 lejért kiadok
annak, aki azt hosszabb időre kifizeti.
Cim: Confectio R. T. Telefon: 869. Me-
morandului 2. (1899)

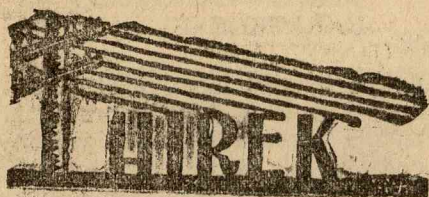
JULIUS 28—29-ÉN TARTJAK MEG A VASUTASOK KON- GRESSZUSAT

(CLUJ.) A vasuti munkások ál-
talános kongresszusát július 28—
29. napjain tartják meg Brasov
városában. A vasuti munkások
cluji szervezetének képviselőitében
a kongresszuson Grigore Reteanu
és U. Grecu fognak megjelenni.

— Veszedelmes ruhatolvajt fo-
gott a cluji rendőrség. A rendőr-
ség tegnap letartóztatott egy Per-
ja Vasile nevű veszedelmes besur-
ranó tolvajt, aki különös előszere-
tettel csakis ruhaneműeket lopott.
Legutóbb Popa Vasile és Orme-
nean Teodor Strada Anton Pan-
tett el több ezer lej értékben ruha-
16. szám alatti lakosoknál köve-
tett el több ezer lej értékben ruha-
lopást, de rajta vesztett. Rendőr-
ségi kihallgatása alkalmával még
több más lopás is reá bizonyult.
Kihallgatása után átadják az
ügyészségnek.

— Készül a vádirat Stelescu
meggyilkolása ügyében. Bucures-
tiben a Stelescu meggyilkolása
ügyében az előzetes vizsgálat be-
fejeződött. A vádirat elkészítése
folyamatban van. Ebben előre
megfontolt gyilkossággal vádolják
Caratanase Jon, Bozanezan Iosif
Curca Stefan, Teleiron Atanasiu,
Jon Bogdan, Gavrilă Vrad, Vlad
Radu diákokat s State Grigore Jon
soffórt, mig Georgescu Stefan,
Trandafir Jon később jelentkezett
diákokat bűnrészességgel vádol-
ják. Az ügyészség a fogvatartási
parancsot is kiadta ellenük.

— A KISIPAROS-SZÖVETSÉG KÖZ-
LEMÉNYEI. A Kisiparos-Szövetség clu-
ji fiókja (P. Mihai Viteazul 17. sz.) a
következőket közli tagjaival: 1. A köz-
pont felszólítása alapján felkéri mind-
azokat az iprosokat, a nem tagokat is,
akik a forgalmi adóval kapcsolatosan
valamelyes sérelmet tapasztaltak, hogy
forduljanak haladéktalanul az itteni
fiókhoz, hogy sérelmüket megvizsgálás
után áttehessek elintézésre a bucu-
restii központhoz. 2. A választmány július
13-iki ülésén elhatározta, hogy az iro-
da a tagok részére ingyen készít kéré-
seket, felebbezések, adóvallomásokat
és egyéb irodai munkákat, ami által a
10 lejes havi tagsági díj ellenében va-
lamelyes egyéni ellenszolgáltatást is kap-
nak a tagok, eltekintve az egyetemes
érdekvédelemtől. Egyelőre az iroda min-
den hétfőn, szerdán és pénteken este
6—8 órák között van nyitva. 3. A ju-
lius 26-án tartandó közgyűlés után a
Kisiparos-Szövetség keretein belül szak-
mák szerinti alosztályok fognak működ-
ni olyan ügyek elintézésére, amelyek
kizárólag egyes szakmákat érintenek,
valamint arra is, hogy a választmány
tanácsdó-szerveik gnyánt szolgáljanak
a különféle szakmai kérdésekben.

Feladta szerkesztő és lapfőigazgató:
MAYER ANTAL

Helyeselt a **MAYER-NYOMDA**
kőfőigazgatója, Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regela
Ferdinand 66. balra
Telefon: 61

NAPTAR: Julius 24. Péntek. rom.
kath. Kinga, Krisztina. Prot.
Christine. Gör. kath. Cristina.

Jóestét!

UJFAJTA JÁTEK

— És milyen a menyasszonyod
családjának anyagi helyzete?
— Nyugtalanító.
— Miért?
— Mert valahányszor oda me-
gyek, a gyermekek mindig zálog-
házadit játszanak...

CSAK DIVATOSAN

Orvos: Bizony nagyságos asz-
szonyom, az lesz a legjobb, ha egy
Röntgen-felvételt csinálunk.
Paciens: Szívesen doktor ur, de
dehátőleg profilban kérem, — ne-
kem ez áll a legjobban.

KOHN MORFONDIROZASAI BÓL

Kohn a háború alatt ágyu őrzé-
sére volt kirendelve s közben így
morfondirozott magában:

— Nem tudom, miért kell ezt
az ágyut őrizni. Ha nem jön az
ellenség, az ágyut nem lépja el
senki. Ha pedig jön az ellenség,
én egyedül amúgy sem tudom
megvédeni.

— Időjárásjelentés. A budapesti
meteorológiai intézet jelentése:
Emelkedő légnyomás, változó
felhőzet, esők, helyenként vihar,
majd szél és csökkenő hőmérsék-
let.

— Ügyeletes gyógyszerárak.
Folyó hó 18-ától 24-éig a követ-
kező gyógyszerárak teljesítenek
éjjeli szolgálatot: Dr. Hintz, Piata
Unirii; dr. Halász, P. Cuza voda;
Flohr, C. Reg. Ferdinand; Diana-
gyógyszertár, Str. Iorga.

— Gyermekparalízis pusztít
Bucurestiben. A „Capitala” sze-
rint a fővárosban gyermekparali-
zis-járvány pusztít, amely eddig
11 áldozatot követelt. Az egész-
ségügyi minisztérium utasítására
megtették a szükséges óvintézkedéseket.

— Megtartják a községi választá-
sokat. A kormány elhatározta,
hogy nem halogatja többé a közsé-
gi választások megtartását. Ta-
tarescu, a többi miniszterekkel
együtt most tanulmányozza a kér-
dest és valószínűleg augusztus vé-
gén vagy szeptember elején meg-
tartják a választásokat.

— HALÁSZI MUNKARUHAI,
orvosi köpenyei a legjobbak, 50
százalékban avatott kelméből ké-
szülnek. Cluj. Calca Regele Ber-
dinand 109. szám.

Maniu könyvet írt Ardeal egyesüléséről

(CLUJ.) Ardeal egyesülése
(Unirea Ardealului) nevet viseli
az a könyv, amely most jelent
meg Maniu Gyula tollából. A
könyv három részből áll. Rövid
előszó után tartalmazza azt a rá-
dió-előadást, amelyet a román
politikai közéletnek kétségen ki-
vül egyik legérdekesebb egyéni-
sége, Maniu Gyula volt miniszter-
elnök, a nemzet parasztpárt veze-
tő személyisége tartott 1934. ja-
nuár 24-én a bucurestii rádióban.
Két másik rész egészíti ki a kö-
tetet. Ezek egyike a régi Kormá-
nyzó-Tanács (Consiliul Dirigen-
t) működéséről ad áttekin-
tést, illetve azt a beszámolót tar-
talmazza, amelyet a maga mun-
kásságáról terjesztett elő az 1920.
április 20-án a minisztertanács
elő, amikor átadta a hatalmat
minden vonatkozásban a bucure-
stii kormánynak. Végül a befeje-
ző rész azt a névsort közli, akik-
nek bevonásával az imperium át-
vétele Ardeal és Banat területén
1918. végén megtörtént.

Tulajdonképpen nem annyira
történelmi és tudományos értékű
ez a könyv, mint inkább kortör-
téneti jelentőségű. A rövid beve-
zető utal a románság hosszas
klizdelmeire, amelyeket az impé-
rium átvétele előtt politikai vo-
natkozásban folytattak, míg Ma-
niu rádió-beszéde áttekintést ad
ennek a sokféle ágazó politikai,
társadalmi, gazdasági és kulturá-
lis harcnak különböző fejezeteiről
és mozzanatairól. Van Maniu elő-
adásában sok olyan pont és állí-
tás, amely hol erősen vitatható
volna, hol pedig sokkal alaposabb
megvilágítást igényelne, de maga
az egész előadás egyébként is csak
vázlatszerű és inkább program-
beszéd jellegű, semint kortörté-
neti események hűségese lerögzí-
tése.

A Kormányzó-Tanács működé-
séről szóló jelentés is inkább
kiáltvány-jellegű és jórészt csak
vázolja a Consiliul Dirigenre vá-
rakozió sok mindenféle feladatot,
semint azok tényleges elvégzése-

ről adna számot. De mintegy már
másfél évtized távlatában került
eseményről szóló beszámoló még
se érdektelen, bár vitathatatlan,
hogy ha egy nyugodt és tárgyila-
gos korszakban élhetnénk számos
állítást kellene igazságos bírál-
latban és megvilágításban része-
síteni. Sok benne ugyanis az olyan
leszögezés és megállapítás, amely
megfelelően nincs indokolva és bi-
zony sokszor inkább politikai pro-
grambeszédnek hat, mint tárgyi-
lagos beszámolóknak. Összintén
szólva Maniu Gyulától, mint az
elmúlt évtizedek egyik legmozgal-
masabb életét élő román politiku-
sától sokkal többet, érdekesebbet
és jellemzőbb megemlékezéseket
vártunk. Olyan könyvet és mű-
vet, amely komoly tudományos
szempontból is feltétlenül megáll-
hatná a helyét, mert ezt a köny-
vet csak, mint kortörténeti ada-
lékot és érdekességet lehet elbi-
rálni.

Érdekes azonban lapozgatni és
szemelgetni abban a névsorban,
mely azoknak a személyeknek
felsorolását tartalmazza, akik a
Kormányzó-Tanács uralomra lé-
pése idején Ardeal és Banat sor-
sának intézését kezükbe vették.
A halottak a politikai élet szinpa-
dáról letűntek, a nemzeti paraszt-
pártból más pártok vizeire eve-
zettek és sok más kategóriába-
tartozó érdekes neveket lehet
itt találkozni, mert bizony Goga-
nak, vagy Vaida-Voevod Sándor-
nak messze vezetett el azóta az
utja Maniuktól. A halottak lis-
tájába kerültek pedig át az élők
névsorából Goldis László, Pop
Cilio István, Braniste Valér, Su-
ciu János, Bontescu Victor, Bre-
diceanu Tiberiu, Comsa Grigorie
püspök, Mihail Tivadar, Cosma
Aurél, báró Boerou Joan tábor-
nok és sokan mások. Ha viszont
különböző kormányzó-tanácsai re-
szortok vezetőinek, az egyetemi
tanárok, iskolaigazgatók, bírósá-
gi vezetők, stb. névsorán nézzük
rengeteg közöttük azoknak a szá-
ma, akik az idők forгатagában
régóta nyomtalanul eltűntek. Az-

Tavasszal meg akarják kezdeni a Mihai Viteazul-téri görög katho- likus katedrális építését

(CLUJ.) A görög katolikus egy-
ház — mint ismert — 20—30
millió lejes kölcsön felvételéről
folytat tárgyalásokat a postata-
karékkal, mely összegből az egy-
házközség a Mihai Viteazul téri
katedrális építési munkálatait
akarja megkezdeni.

Annak idején megírtuk, hogy a
város a Mihai Viteazul tér Regele
Ferdinand uttól a tér közepén álló
kutig terjedő területét és a Doga-
rilor-uca melletti dinyepiacot a
görög katolikus egyháznak aján-
dékolta templomépítés céljaira.
Az elajándékozott területeket át
is kebeleztezték azzal a kikötéssel,
hogy az építés megkezdéséig an-
nak jövedelme továbbra is a várost
illeti. A tér elején, a mai termelők
piaca helyén fog emelkedni a tem-

plom, míg a dinyepiacot egyházi
épületek foglalják el. A mészáros,
kenyeres, ruhás, stb. sátrak helyét
parkirozni fogják. A tornavivódát
néhány héten belül lebontják és
annak anyagából üzletsort építe-
nek, ahová majd külföldi mintájú
vásárcsarnokot fognak emelni. Itt
helyezik el a piacot is.

A legutóbbi elterjedt hírek sze-
rint a kölcsön ügyében folytatott
tárgyalások sikeres befejezéshez
közelednek, ami esetleg azt jelen-
ti, hogy már a jövő év tavaszán
meg is kezdenék a görög katóli-
kus templom felépítését. Ez előre-
láthatólag teljesen megváltoztatja
a mai Mihai Viteazul-tér képét,
amely el fogja veszteni eddigi jel-
legzetességét és megszűnik üzleti
központ lenni.

tán még egy érdekes megállapi-
tás. Akkor még csak 15 évről van
szó. Ha akkor elvélve ugyan, de
lehetett magyar neveket talál-
kozni az iskolaigazgatók, a bírósá-
gok vezetői, a pénzügyigazga-
tók és más főtisztviselők névsorá-
ban, ma ilyenekről már szó sin-
csen.

Egyáltalában úgy hat ez az
egész névsor, mint a multnak egy
rég túlhaladott dokumentuma,
amely régi idők tanujaként bi-
zonyságot és beszámolóként meg-
maradt, de már csak az emléke
él. Ha pedig magát a könyvet néz-
zük, az az érzésünk, hogy Maniu
Gyula mintha késsé megállott
volna az időben... (t.)

DAVILA SZINKÖRMOZGÓ

Orosz ^{lanc}zene
a filmgyártás
buzgósága

VOLGA HAJÓSA

Főszerepben: Inki-
sinoff és Pierre
Blancher. — Magyar
felirattal.

— VIHAROKAT JELENTE- NEK AZ EGÉSZ ORSZÁGBÓL.

Tegnap az egész ország minden
részéből nagy viharokat, esőzéseket
és villámlásokat jelentettek. A vi-
har sokféle jelentős károkat oko-
zott, árvizeket okozva megrongál-
ta a távíró és távbeszélő vonala-
kat, valamint a rádió-készülékeket.
Hasonlóan nagy viharokat jelen-
tenek az oroszországi Daghesz-
tánból, Kaukázus északi részéből
és más helyekről, ahol a termés
is nagy károkat szenvedett.

— Halálra ítélték a vasúti sze-
rencsétlenséget okozó állomásfő-
nököt. Moszkvából jelentik, hogy
a törvényszék most hirdetett íté-
letet azoknak a vasúti tisztvisé-
lőknek az ügyében, akiket a leg-
utóbbi július 22-én történt karum-
skaiai vasúti szerencsétlenség be-
következéséért tettek felelőssé. Ez
alkalommal ötven ember vesztette
életét. A bíróság Voltoff állomás-
főnököt, a fővádlottat halálra,
többi társait életfogytiglani kény-
szermunkára ítélte.

TURISTASÁG

() KIRÁNDULÁS. A Székely Társa-
ság turista szakosztálya f. hó 26-án
fürdőkirándulást rendez az Uioarai só-
fürdőbe. Indulás reggel 6 órakor. Je-
lentkezni lehet péntek estig a P. Caro-
lina 8. Vendégeket szívesen átnak. Tu-
ravezető: Vízhányó László.

() ÉPÍTŐMUNKÁSOK KIRÁNDULÁ-
SA. Az építőmunkások dalkarukkal au-
gusztus hó 2-ikán, vasárnap, kirándu-
lást rendeznek Kérő-fürdőre. Indulás
reggel 5 órakor, vissza este 8 órakor.
részvételi díj oda-vissza 50 lej. A ki-
rándulásra jelentkezni folyó hó 28-ig
lehet minden este 5—7 óráig az Építő-
munkás-Otthon irodájában.

EGYRE JOBBAN KÖZELEDNEK A FELKELŐK CSAPATAI MADRID FELÉ

Anglia erélyes lépéseket tett a spanyol kormánytól, mert a forradalom hullámai angol érdekköröket is veszélyeztetnek — Alförekkel operálnak a felkelők és a kormány részéről gyaránt

(MADRID.) Rádiójelentések szerint a kormánycsapatoknak állítólag sikerült Toledo, Guedella, Almanzar és Huesca városokat visszafoglalni. La Grana mellett nagy harc folyik. Hasonlóképpen a Pireneusokban is. Mola tábornok felkelő csapatai a francia határ közelében három csoportban nyomulnak előre és utközben több hidat felrobbantottak. A navarrai Pampelunában a lakosság férfitagjai mind a felkelőkhöz csatlakoztak, csak az asszonyok és gyermekek maradtak otthon. Az északi vidéken a lakosság viszont a kormánycsapatokat erősíti. Navarrától északra szintén erős harcok dúlnak. Sant-Sebastian kormánycsapatok részéről történt elfoglalásáról is hír érkezett, de ezt más oldalról cáfolják. Kormányjelentések arról is hirt adnak hogy La Linea városát is visszafoglalták volna, míg Helran körül heves harc dúl. Franco tábornok ugyanakkor azt jelenti, hogy a kormány huzug hírekkel operál és csapatai rövidesen hatalmukba kerítik Madridot is.

NŐK A HÁBORUBAN

Egy francia újságíró Toria kis spanyol falucskában rejtőzködve küldi tudósításait és jelenti, hogy a felkelők repülőgépeinek több, a kormány szolgálatában álló bombavető repülőgépet sikerült lelőniök. Madridban viszonylagos nyugalom van, de a férfiak jóformán eltűntek a városból. Az utcákon fegyveres nők teljesítenek őrszolgálatot és a gyalogjárókat megmozdítják fegyverek után kutatva és állandóan erősen figyelik a háztetőket, mert egyes felkelő csoportok onnan szoktak lövöldözni.

Az Echo de Paris biarrítzi jelente szerint az állítólag Barcelonában elfogott Golos tábornok ma is a felkelők táborában van és a Barcelona elleni támadást éppen ő irányítja. Madridban a kormány felszólítására 5000 nő jelentkezett a sebesültek ápolására. A miniszterelnök szerint a helyzet javulóban van. Hadihajók Tetuant bombázzák és a kormány bizik abban, hogy Franco tábornok maga is belátja, hogy a haditengerészet hű marad a kormányhoz.

Gibraltári értesülések viszont alaptalannak mondják a La Vineas és Algeiras visszafoglalásáról szóló híreket. A spanyol kormány tagjaiból alakult kormányzó bizottság Azana aláírásával kiáltványban hívta fel az ország lakosságát, hogy ne csatlakozzék a felkeléshez, mert az a jobboldali diktatúrát akarja Spanyolországban visszaállítani. Reuter jelentés szerint a gibraltári angol vizek mentén a felkelők repülőgépen három kormányhű spanyol hadihajót elsüllyesztettek. A madridi kormányzó bizottság az Észak-spanyolországi vasút társaság igazgatóit felfüggesztette állásától, mert engedélyezték a felkelők csapatainak szállítását.

CAFOLJAK MOLA TÁBORNOK MEGGYILKOLÁSÁT

Azt a hirt, hogy Mola tábornokot meggyilkolták, nyomatékosan cáfolják. A tábornok ma is a felkelők egyik csapatajának élén áll. Valószínűleg összetévesztették öccsének, Mola kapitánynak személyével, aki a kormánycsapatok Barcelonába való bevonulása alkalmával öngyilkos lett. Franco tábornok legújabb rádióüzenetében közli, hogy a felkelők most már erősen fenyegetik Madridot. A felkelők főhadiszállása továbbra is Tetuanban van. A kormány kezén lévő rádiók ezzel egyidőben a kormánycseregek megerősödéséről ad-

nak hirt. Tüzérségi megerősítések érkeztek ugyanis Murciából és Hellinből. A Petite Gironde francia lap madridi levelezője szerint a spanyol forradalom tényleges halottainak száma több, mint 20 ezer de ez a szám állandóan növekszik. A legnagyobb nehézséget most az élelmiszer-ellátás okozza, mert a szállítás súlyos akadályokba ütközik. Hirt jár, hogy Valenzuela tábornok és egy tengerész egy csapatot a spanyol kormány részéről meggyilkoltak. A kormány legújabb jelentése szerint még mindig bizik abban, hogy minden a javára fordul. Több amerikai hajó utasításokat kapott, hogy ne menjenek a spanyol kikötőkbe és vegyék fel a felkelőkre az amerikai alattvalókat.

Egyre közelebb ...

EGYRE KÖZELEBB

A Ceutából érkező hírek szerint a forradalmárok egyre veszedelemesebben közelednek Madrid felé. Ez a magyarázata, hogy háborús véstörvényszék és forradalmi védbizottság alakult Madridban, amely az öt keleti tartományban élet-halál ura. Ennek élén Barrios volt miniszterelnök áll.

ANGO-SPANYOL INCIDENS

Gibraltári jelentés szerint az ottani angol kormányzó katonai titkára megjelent a közelben horgonyzó spanyol hajóhad zászlós hajójának fedélzetén és közölte, hogy beszélni akar a hajóhad főparancsnokával. Nagy meglepetésére egy tengerész altiszt jelentkezett, mint flottaparancsnok, mire az angol kiküldött leszögezte, hogy csakis a rangban legidősebb tengeraggal hajlandó beszélni. Ekkor azután előhozták az öreg tengeragyot, akit a legénység lefegyverezett, bilincsekbe vert és a hajó fenekébe elzárt. A gibraltári angol kiküldött közölte, hogy a spanyol hadihajók lövedékei gibraltári angol területre is elterjedtek és ha ez az eset még egyszer megismétlődik, akkor az angol flotta viszonzni fogja a lövéseket. A tengeragy hangoztatta, hogy ő semmiben sem felelős, mert az in-

tézkedési jogot tőle elvették és fogva tartják. Az angol kiküldött ezután eltávozott, majd a spanyol hajóhad sieve felszedte horgonyait és tovább evezett.

Ugyanakkor jelentik, hogy a Ceuta körüli ütközet alkalmával a zendülők egy angol torpedó romboló felé tüzeltek, amely viszonzta a lövéseket, de a golyók nem okoztak kárt egyik résztől sem.

FRANCIAORSZAG TARTÓZKODÓ

A párisi Ordre azt jelenti, hogy a francia kormány elutasította az odaérkezett spanyol repülőtiszt azon kérését, hogy az algiri és tengeri kikötőkben a spanyol repülőgépek és hajók részére leszállási illetve behajózási helyet biztosítsanak és tatarozási munkálatokat végezzenek. Ellenben ahhoz hozzájárul, hogy Algirban és Tangerben szükség esetén üzemanyagokat vehessenek fel.

10 EZER POLITIKAI FOGOLY KERÜL SZABADLABRA

(BÉCS.) Miklós szövetségi elnök aláírta a politikai közkegyelmi rendeletet, amelynek értelmében 10 ezer fogoly került szabadlábra, többnyire szociálisták és nemzeti szociálisták. A fogságban lévő Rintelen nem kap kegyelmet.

Majdnem halálos katasztrófát okozott városunkban a tegnapi vihar

(CLUJ.) Szerdán este súlyos itéletidő vonult el a város felett. Sötét felhők tömege borította be pillanatok alatt az eget és teremtett bizonytalan félhomályt az utcákon, amelyet sűrűn szakították meg a szinte percenként eldördülő villámcsapások fényei.

Városunk területén két helyen ütöttek le a villámok, s mintegy 3 órai időre sötétségbe borították a város nagy részét. A Str. Axente Sever és a Str. Horean levő transzformátorokba csapott be a villám és olvadtatta meg a vezetékeket. A villámcsapások következtében előállott rövidzárlat megvívagálására

pillanatok alatt megjelentek a villamosművek műszaki csapatai, akik nyomban hozzálltak a súlyosan megsérült transzformátorok átszereléséhez. Villámcsapás érte még a Cluj-Somesul Rece között elvonuló magasszezársági távvezeték egyik oszlopát is. A villámcsapások egyébként majdnem halálos katasztrófát is okoztak. A Strada Horeanban levő transzformátoron a vihar ideje alatt a munkások dolgoztak, akik éppen jókor hagyták abba a munkát, mert a következő percben a transzformátorba beleütött a villám, amely mindnyájukat megölhetett volna.

NEMET-LENGYEL BARÁTKOZÁS

(DANZIG.) Greiser szenátusi elnök a lengyel ügyvivővel közölte, hogy Német és Lengyelország között a legbarátságosabb viszonyt óhajtják, de kérte, hogy a lengyel sajtó egy részének németellenes hangját mérsékeljék, mert ez csak a viszony elmérsédesedéséhez vezetne.

MI OKOZTA A GANGESZ FOLYÓN 50 EMBER TRAGÉDIÁJÁT?

(LONDON.) A Gangesz folyón történt borzalmas szerencsétlenségről Bombayból kiegészítően a következőket közlik: Tulajdonképpen egy kompról volt szó, amelyen 50 ember ült s mely a folyó kellős közepén elsüllyedt, úgy, hogy az 50 ember közül senki sem menekült meg. A szerencsétlenség pedig úgy következett be, hogy egy motoros bárka teljes sebességgel nekiszaladt a kompnak s azt derékban elkapták. Az összeütközés olyan erejű volt, hogy a kompró kettétört, a rákötülők mind a vízbe fordultak és ott lelték halálukat.

— Meghalt Wolff Károly. Budapesti hírek: Ma hajnali 3 órakor csopaki birtokán hirtelen szívinfarktusban meghalt 62 éves korában Wolff Károly a kormányt támogató keresztény nemzeti párt elnöke. Wolff Károlyt éppen tegnap nevezte ki a kormány titkos tanácsosnak. Hirtelen halála a magyar politikai élet nagy gyász. — Elütötte az autó a bérkocsit. Lovas Márton Str. Mineribor 39. sz. alatt lakó fiakeres bejelentette az I. ker. rendőrségen, hogy az 571 Cluj jelzésű autót elütötte bérkocsiját, amelyet súlyosan megrongált s ezáltal jelentős kárt okozott. A rendőrség a karambol ügyében bevezette a vizsgálatot.

— Olimpiai hírek. A Magyar Atlétikai Szövetség tegnap éjszaka döntött arról, hogy Magyarországon, kik viszik az olimpiai stafétát. Az érdekelteket, miután rengeteg jelentkező volt, egyenként magánlevélben értesítik arról, hogy a fáklyát hol kell átvenniük és meddig kell vinniük. A Berlinbe menő magyar olimpiakonok egyébként este 8 órakor villanyfény mellett teljes díszben és nagy ünnepségek között teszik le az olimpiai esküt, amelynek szövegét a Győrben tartózkodó Osik Ferenc helyett Kovács József fogja olvasni, majd Darányi miniszterelnökkel egyetemes búcsúztatja a versenyzőket.

— Hamispénzgyárat leplezték le a fővárosban. Az állambiztonsági hivatal tegnap az Academiei téren levő Schutzu-palota szuterénjében hamis pénzgyárat lepleztet le, ahol szinte tökéletesen mondható 250 lejeseket hamisítottak. A banda tagjait: egy Árpád nevű szerelőt, Caterina nevű anyját, továbbá Hansi Ludovic és Hansi Juliu egyéneket letartóztatták. A vizsgálat megállapításai szerint a pénzhamisító társaság több ezer 250 lejest hozott forgalomba Iasiban, Bucurestiben és másutt és összeköttetésben állott ardeali pénzhamisító társaságokkal is. A banda vezetője Untsch Árpád volt, aki még három bűntársának nevét leplezte le.

CENZURAT